

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**про відмову у відкритті конституційного провадження
в справі за конституційною скаргою громадянки України
Яреми Світлани Василівни щодо відповідності Конституції
України (конституційності) припису частини двадцятої
статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня
2014 року № 1697–VII**

м. К и ї в
6 вересня 2018 року
№ 265-1(I)/2018

Справа № 3-253/2018(3553/18)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України в складі:

Гультай Михайло Мирославович – секретар колегії,
Головатий Сергій Петрович – доповідач,
Колісник Віктор Павлович,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадянки України Яреми Світлани Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Громадянка України Ярема Світлана Василівна як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявниця) на підставі статті 151¹ Конституції України звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/3553 від 12 липня 2018 року) перевірити припис частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон № 1697–VII), згідно з яким умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначає Кабінет Міністрів України.

На думку Заявниці, цей припис не відповідає вимогам статті 8, частини п'ятої статті 17, статей 21, 22, 24, частин першої, другої, четвертої, п'ятої статті 41, статті 46, частин першої, другої статті 55, частини першої статті 58, статей 64, 75, пункту 3 частини першої статті 85, пункту 6 частини першої статті 92, пункту 2 статті 116, статей 117, 129 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що Заявниця з 4 вересня 2010 року отримує пенсію за вислугу років, призначену відповідно до статті 50¹ Закону України „Про прокуратуру“ від 5 листопада 1991 року № 1789–XII зі змінами (далі – Закон № 1789–XII). Оскільки стаж роботи Заявниці на прокурорсько-слідчих посадах становив понад дванадцять років, пенсію за вислугу років їй було призначено в розмірі 84 відсотки від суми її місячної (чинної) заробітної плати.

Заявниця 18 вересня 2012 року звернулася до управління Пенсійного фонду України в місті Рівне Рівненської області (далі – Управління) із заявою про перерахунок їй призначеної пенсії у зв'язку з підвищенням заробітної плати працівникам органів прокуратури. Перерахунок було проведено згідно з чинним на той час законодавством – у розмірі 80 відсотків від суми місячної (чинної) заробітної плати Заявниці.

У зв'язку зі звільненням Заявниці 27 березня 2014 року з органів прокуратури Управління здійснило перерахунок пенсії виходячи із суми місячної (чинної) заробітної плати Заявниці станом на день звільнення.

Заявниця двічі, 26 січня та 21 березня 2016 року, зверталася до Управління із заявою здійснити перерахунок призначеної пенсії відповідно до статті 50¹ Закону № 1789–ХІІ, а саме у розмірі 90 відсотків від суми її місячної (чинної) заробітної плати з урахуванням того, що її стаж роботи в органах прокуратури в день звільнення становив понад шістнадцять років.

Управління в обох випадках відмовило Заявниці в здійсненні перерахунку (листи від 8 лютого 2016 року № 61/10 та від 24 березня 2016 року № 176/10), мотивуючи це, зокрема, тим, що умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначає Кабінет Міністрів України, але Уряд України відповідного нормативного акта не видав.

Заявниця 24 лютого 2016 року звернулася до Рівненського міського суду Рівненської області з адміністративним позовом, у якому просила визнати відмову Управління перерахувати призначену їй пенсію за вислугу років протиправною та зобов'язати Управління здійснити такий перерахунок у розмірі 90 відсотків від суми її місячної (чинної) заробітної плати.

Рівненський міський суд Рівненської області постановою від 8 квітня 2016 року, застосувавши приписи Закону № 1789–ХІІ в редакції, чинній на момент виникнення спірних правовідносин, повністю задовольнив позовні вимоги Заявниці.

Управління оскаржило постанову суду першої інстанції до Житомирського апеляційного адміністративного суду.

У постанові від 30 серпня 2016 року Житомирський апеляційний адміністративний суд визнав протиправними дії Управління щодо відмови Заявниці в здійсненні перерахунку призначеної їй пенсії за вислугу років відповідно до статті 50¹ Закону № 1789–ХІІ та зобов'язав Управління здійснити перерахунок призначеної Заявниці пенсії виходячи з розрахунку 84 відсотки від суми її місячної (чинної) заробітної плати відповідно до довідки прокуратури Рівненської області від 28 березня 2014 року № 18–107

починаючи з 27 січня 2015 року. Суд апеляційної інстанції, зокрема, вказав, що «оскільки станом на березень 2014 року ст. 50-1 Закону України „Про прокуратуру“ передбачала розмір пенсії – 80%, застосування в даному випадку 90% є неправильним, оскільки даного розміру чинним на той час законодавством не визначено, а тому позивач мала право на перерахунок пенсії... в розмірі 84 % від заробітної плати з 27.01.2015 року, тобто відсоток який був визначений при призначенні».

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду 10 квітня 2018 року постановив касаційну скаргу Заявниці залишити без задоволення, постанову Житомирського апеляційного адміністративного суду від 30 серпня 2016 року залишити без змін.

3. На обґрунтування своєї позиції щодо неконституційності частини двадцятої статті 86 Закону № 1697–VII Заявниця наводить приписи Конституції України, окремих законів України, юридичні позиції Конституційного Суду України та посилається на документи органів Ради Європи.

Заявниця стверджує, що „в порушення конституційних норм законодавцем штучно не врегульовано порядок і умови перерахунку пенсії працівникам прокуратури, чим по суті скасовується право на перерахунок раніше призначеної пенсії та звужується зміст і обсяг існуючого права на перерахунок пенсії, що забороняється ст. 22 Конституції України“.

На думку Заявниці, „Кабінет Міністрів України не може визначати умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури, оскільки візьме на себе законодавчі повноваження, чим порушить положення частини другої статті 6, частини другої статті 8, частини другої статті 19, статті 116 Конституції України“.

Заявниця стверджує, що відмова органів Пенсійного фонду України здійснити перерахунок призначеної їй пенсії має ознаки дискримінації, оскільки держава визначила відповідний механізм для перерахунку призначених пенсій таким категоріям пенсіонерів, як військовослужбовці, працівники поліції, Служби безпеки України, судді та інші.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження в справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

4.1. Аналіз змісту конституційної скарги свідчить, що на обґрунтування невідповідності частини двадцятої статті 86 Закону № 1697–VII приписам Конституції України Заявниця наводить окремі приписи законів України та юридичні позиції Конституційного Суду України. Утім Заявниця не аргументує, яким чином її права, що їх гарантовано Конституцією України, зазнали порушення внаслідок застосування припису частини двадцятої статті 86 Закону № 1697–VII. Отже, Заявниця не дотримала вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.2. Заявниця, посилаючись на статтю 22 Конституції України, стверджує про звуження змісту та обсягу існуючого права на перерахунок призначеної їй пенсії. У зв'язку з цим Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що встановлений законодавцем порядок регулювання, відповідно до якого умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури має визначати Кабінет Міністрів України шляхом видання відповідного нормативного акта, не є звуженням змісту та обсягу права працівників прокуратури на перерахунок призначених пенсій, передбаченого частиною двадцятою статті 86 Закону № 1697–VII.

4.3. Відповідно до приписів Конституції України Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні (стаття 75) уповноважена ухвалювати закони, зокрема й ті, що визначають основи соціального захисту, форми та види пенсійного забезпечення (пункт 6 частини першої статті 92).

Згідно з Конституцією України Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади (частина перша статті 113), він є відповідальним, зокрема, перед Верховною Радою України та

підконтрольний і підзвітний їй у межах, передбачених Конституцією України (частина друга статті 113); у своїй діяльності Кабінет Міністрів України керується, зокрема, законами України (частина третя статті 113).

До повноважень Кабінету Міністрів України, що їх визначено в пункті 3 статті 116 Конституції України, належить, зокрема, забезпечення проведення політики у сфері соціального захисту, на реалізацію якої він видає нормативні акти.

Ураховуючи викладене, Кабінет Міністрів України здійснює повноваження у сфері соціального захисту, керуючись, зокрема, законами України.

Отже, уповноваження законодавцем Кабінету Міністрів України на визначення умов та порядку перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури не є делегуванням Верховною Радою України її законодавчих повноважень та не позбавляє працівників органів прокуратури права на перерахунок призначених пенсій.

4.4. Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із того, що предмет конституційної скарги, по суті, зведено до питання бездіяльності Кабінету Міністрів України, оскільки Уряд України не видав відповідного нормативного акта на виконання припису частини двадцятої статті 86 Закону № 1697–VII. Утім діяльність або бездіяльність Кабінету Міністрів України не є предметом конституційного контролю. Юридичні спори щодо діяльності/бездіяльності органів державної влади належать до спорів публічного права, що їх слід вирішувати порядком адміністративного судочинства. Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що відповідно до пункту 4 статті 62 цього закону є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження в справі.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86

Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадянки України Яреми Світлани Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**